

Händelse där student varit inblandad och patient skadats eller riskerat att skadas, riktlinje

Denna riktlinje gäller för verksamheter i Region Jönköpings län (RJL) där studenter från Hälsohögskolan i Jönköping (HHJ) gör verksamhetsförlagd utbildning (VFU).

Riktlinjen är framtagen för att stödja studenter, handledare, verksamhetschef/klinikchef, chefläkare/cheftandläkare och andra berörda i Region Jönköpings län. Den är framtagen i samråd med HHJ för att harmoniera med handlägningsordningen där.

När student från Hälsohögskolan i Jönköping är inblandad i händelse där patient eller annan person blivit eller riskerat att komma till skada

Som en del av handledningen samtalar handledaren och studenten om händelsen, och handledaren informerar om att en avvikelserapport kommer upprättas, och vad det innebär.

Arbetsordning

- Handledare vidtalar närmaste chef, för sjukvården oftast vårdenhetschef, för tandvården verksamhetschef/klinikchef, och huvudhandledare. Avvikelse skrivs i Synergi.
- Om student är direkt inblandad och om händelsen bedöms allvarlig och/eller i linje med att student visar sådan olämplighet i professionskunskaper så att persons hälsa eller säkerhet riskeras (i detta inryms även brytande av patientsekretess) kontaktas verksamhetschef för fortsatt handläggning enligt nedan.
- Samtidigt kontaktar handledare/huvudhandledare/VFU-ansvarig skyndsamt, i förväg angiven kontaktperson på berörd avdelning på HHJ, och rapporterar om händelsen och att den kommer hanteras i verksamheten.

Kontakt med chefläkare/cheftandläkare

Verksamhetschef/klinikchef kontaktar chefläkare/cheftandläkare och diskuterar och bestämmer (chefläkares/cheftandläkares roll är rådgivande):

- om händelsen är av sådan art att en utredning ska inledas.
- om studenten ska avbryta aktuell VFU-placering tills vidare hantering av studenten från hälsohögskolans sida är klar.

Dokumentation av beslut

Verksamhetschef/klinikchef dokumenterar beslut om avstängning på aktuell VFU-placering i särskilt dokument (se mall) som bifogas avvikelserapporten, kopia lämnas till student. Innehållet i dokumentet kommuniceras muntligt i det möte som beskrivs nedan.

Möte där handläggning av händelsen diskuteras och beslutas

De som är ansvariga för hantering av ärendet på HHJ och RJL hjälps åt att inom två arbetsdagar (=vardagar) kalla till möte där handläggning av händelsen diskuteras och beslutas.

I mötet deltar representanter från HHJ och från RJL deltar verksamhetschef/klinikchef i berörd verksamhet (eller den denne utser att närvara), handledare, studierektor för verksamhetsintegrerat lärande (VIL) Futurum, och chefläkare/cheftandläkare.

För RJL's del innebär detta att det klargörs hur de uppgifter som studenten ska lämna till utredningen ska inhämtas. I mötet ska det bestämmas vilka från RJL respektive HHJ som i första hand ska vara kontaktpersoner i handläggningen av ärendet.

Om händelsen är av allvarlig art och inträffar annan tid än vardag

Om händelsen inträffar kvälls-, natt-, eller helgtid och bedöms vara av sådan allvarlig art att patientsäkerheten är hotad om studenten är kvar i verksamheten kan arbetsledare med omedelbar verkan tillfälligt stänga av studenten från VFU. Händelsen ska då skyndsamt rapporteras till verksamhetschef/klinikchef första arbetsdag efter händelsen.

Stöd till studenten - second victim

Det är viktigt att den student som är inblandad i händelse som beskrivs i denna riktlinje bemöts väl i RJL i enlighet med förhållningssätt om hur vårdpersonal ska stödjas, när de är inblandade i händelse där patient skadas (second victim). Se RJL's rutin "Lednings- och medarbetarstöd vid allvarlig vårdskada". Ansvar för stöd för studenten ligger dock på HHJ.

Bakgrund

Studenter från Hälsohögskolan i Jönköping gör VFU i verksamheter i Region Jönköpings län. VFU görs under handledning. VFU och handledning organiseras av Futurum.

Verksamhetschef är enligt lagstiftning (Hälso- och sjukvårdslag och Patientsäkerhetslag) ansvarig för kvalitet och patientsäkerhet i verksamheten. Detta gäller även för de moment i vården som görs av studenter under handledning.

HHJ har en rutin ”Handläggningsordning vid avbrytande av VFU eller förberedande moment inför VFU” som gäller situationer där en student vid VFU inom klinisk verksamhet visat grov oskicklighet, med risk för skada av person eller egendom, när studenten tillämpat sina färdigheter. Detsamma gäller om grov oskicklighet visats under moment i utbildningen som förbereder för praktik eller klinisk verksamhet. Exempel är då en student som visar:

- brister i kunskaper eller färdigheter så att annan patient/brukare skadas eller riskerar att skadas i samband med undersökning/statustagning eller behandling
- brister i omdöme så att säkerheten äventyras på grund av att studenten agerar självsvåldigt eller vägrar följa hygien- eller säkerhetsföreskrifter trots tillsägelser
- brister i förhållningssätt så att patient/brukare eller anhöriga känt sig hotade eller kränkta
- allvarliga brister i dokumentation eller brytande av patientsekretess

Region Jönköpings län har rutiner och riktlinjer för avvikelshantering, utredning och vid behov anmälan till myndigheter vid vårdskada eller risk för vårdskada.